

Upphandling om insatsen stödboende/träningsboende

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Socialnämnden ska genomföra en upphandling av stödboende och träningslägenheter. Målgruppen innefattar personer från 16-64 år som har sociala problem, missbruk, funktionsnedsättning. Upphandlingen ska tillgodose individens behov av den typen av insats som beviljas inom ramen för socialtjänstlagen.

Ärende

Ett stödboende är ett boende som tillhandahåller platser för heldygnsvistelse avsedda för personer som behöver insatser i form av tillsyn och stöd men inte vård eller behandling. Insatsen är en tidsbegränsad placering. Ett stödboende kallas ibland träningslägenhet eller utslusningsboende. Stödboende kan vara ett fristående placeringsalternativ eller fungera som utslusning efter annan vård utanför det egna hemmet. Stödboende är en biståndsbedömd insats inom ramen för Socialtjänstlagen.

Den 1 januari 2016 kom en ny lag kring insatsen stödboende för barn och unga som är 16-20 år. Insatsen blev då tillståndspliktig. Syftet med den nya lagen är att insatsen ska ges under trygga former, att barnet eller den unge får träna och förbereda sig för ett självständigt boende och vuxenliv. Barn i åldern 16-17 år får tas emot endast om det finns särskilda skäl.

Stödboende för vuxna personer är inte tillståndspliktigt.

Nacka kommun är en upphandlande enhet och har idag tre olika ramupphandlingar som rör stödboende. Upphandlingarna är uppdelade i flera olika kategorier utifrån myndighetens enheter och individers problemområden. Totalt 48 utförare omfattas av befintliga ramavtal. Trots detta genomförs flera otillåtna direktupphandlingar av enskilda platser.

Idag saknas upphandlade stödboendeförare i närområdet för personer som tillhör LSS personkrets. De ramavtal inom de rubricerade områdena som Nacka kommun har tecknat löper ut inom det kommande året. Det behövs därför en upphandling för stödboende och träningslägenheter som innefattar personer från 16-64 år som har sociala problem, missbruk, funktionsnedsättning eller som är ensamkommande barn. Målet är att minimera antalet direktupphandlingar genom att möjliggöra att flera målgrupper inkluderas i upphandlingen oavsett problematik.

Behovsanalys

I maj 2016 påbörjades en behovsanalys inför upphandlingen. I denna ingick referensgruppsmöten med handläggare och chefer samt en målgruppsinventering. Syftet med referensgruppsmötena var att inhämta deras kunskaper och erfarenheter av insatsen. Under referensgruppsmötena diskuterades hur och vilka krav som kan ställas på utförare. Diskussionerna handlade också om närhetsprincipen, boendetrappa och kompletterande stöd utöver stödboende/träningslägenheter.

Under perioden 1 december 2015 till och med 1 juni 2016 hade Nacka kommun ungefär 120 individer boende i denna stödform. 17 procent är ensamkommande som har fyllt 18 år. 27 procent är placerade av vuxengruppen inom individ- och familjeomsorgen. 5 procent är placerade av barn och unga inom individ- och familjeomsorgen 20 procent är placerade av inom socialpsykiatrigruppen inom enheten funktionsnedsättning och 33 procent inom LSS-gruppen på enheten funktionsnedsättning.

62 procent av målgruppen är män och resten kvinnor. 44 procent är upp till 25 år, 33 procent är 26-35 år, 23 procent är 36-64 år, 0 procent är 65 år eller äldre.

Inom individ och familjeomsorgen är drygt hälften födda i Sverige, Inom funktionsnedsättning är nästan alla födda i Sverige.

Utifrån referensgruppsmötena framkommer att individerna har behov av;

- stöd i hur de sköter en bostad,
- hjälp att komma in på den ordinarie bostadsmarknaden,
- stöd i kontakten med myndighet och andra professionella kontakter exempelvis psykiatri
- struktur i vardagen (kliva upp, passa tider, handla, städa, veckoplanera),
- bryta isolering och hantera sociala sammanhang,
- komma igång med och lära sig att sköta en sysselsättning,
- utslussning efter HVB eller behandlingshem
- stabilt stöd och boende för att klara öppenvårdsbehandling för beroendeproblem
- samplacering och stöd för föräldrar med barn

I målgruppsinventeringen framkom att en stor del av målgruppen saknar eget ordinarie boende. 85% räknas som hemlösa enligt Socialstyrelse definition av hemlöshet. I referensgrupperna framkom att flera personer som får insatsen skulle klara sig med boendestöd eller annan stödinsats i hemmet om det fanns bostäder att tillgå.

Marknadsanalys

Syftet med marknadsanalysen var att skaffa sig kunskaper av vad marknaden erbjuder och vilka leverantörer som finns inom området. Förutom omvärldsbevakning och sammanställning av information genomfördes en träff med leverantörer av stödboenden och träningslägenheter. Ett 30-tal personer deltog i mötet. Teman som diskuterades var bland annat kompetens, kvalitet, uppföljning och delaktighet.

I marknadsanalysen framkommer att Nacka kommun betalar ungefär 60 miljoner per år. Dygnspriset varierar utifrån målgrupp mellan 800-3200 kronor. Billigaste dygnspriset är för vuxna personer med beroendeproblematik och det dyraste dygnspriset är för barn och unga.

Av de som kom på dialogmötet riktade sig 80 procent av leverantörerna till unga och unga vuxna. Olika krav på kvalitet och innehåll i tjänsten diskuterades. Leverantörerna hade många bra synpunkter som kommer att tas tillvara i utformandet av kravställningen i förfrågningsunderlaget.

Tre andra kommuner i Sverige har infört kundval enligt LOV (Lag om valfrihetssystem) på insatsen. Att införa LOV/kundval på en insats i Nacka kommun tar längre tid än att upphandla enligt LOU (Lag om offentlig upphandling). Därför upphandlas insatsen enligt LOU nu, men målsättningen är att använda erfarenheterna från denna upphandling för att kunna skapa ett kundvalssystem.

Stödboende bedrivs i olika former. Allt ifrån kollektivt boende till utspridda lägenheter utan gemensamhetslokal. Leverantörerna önskar en stor variation av olika boendeformer för att kunna matcha individens behov.

Slutsatser

Våra slutsatser är att upphandlingen ska;

- vara så generell som möjligt för att tillgodose flera målgruppers behov
- ha ett varierat innehåll av boendeformer
- möjliggöra för utförarna att ge ett varierat stöd för individen
- resultera i att individen kan matchas till rätt utförare
- lägga stor vikt på resultat och måluppfyllelse för brukaren
- omfatta utförare inom Stockholms län
-

Förteckning av vilka krav som kommer att ställas kommer att framgå vid annonsering av förfrågningsunderlaget.

Tyresö och Värmdö är inbjudna att delta i upphandlingen. Upphandlingarna planeras annonseras i slutet av december. Avtalen ska börja gälla från och med 1 juli 2017.

Ekonomiska konsekvenser

Det totala värdet av dessa upphandlingar uppgick 2015 till ungefär 60 miljoner kronor. En av de ekonomiska konsekvenserna är att placeringskostnaden för kommunen stiger är att kommunen idag saknar egna boendeanternativ för personer med sociala problem. Kostnader för dessa upphandlingar tas på respektive verksamhets beslutade budget efter behov och beställning. Den interna kostnaden för själva upphandlingen betalas av sociala kvalitetsenheten.

Konsekvenser för barn

Upphandlingarna har stor betydelse för barn och unga. Dels handlar det om att ungdom som har varit placerade inom socialtjänsten får en boendekedja som stöd i vuxenblivande. Dels gynnar det de barn som placeras med sina föräldrar när föräldrar behöver stöd i att växa in i rollen som vuxen/förälder.

Bilagor

Inga bilagor finns.

Lina Blombergsson
Enhetschef
Sociala kvalitetsenheten

Sofie Stener
Planerare/utvecklare
Sociala kvalitetsenheten